

ВІДРОДЖЕННЯ ТВАРИННИЦТВА УКРАЇНИ ПІСЛЯВОЄННОГО ПЕРІОДУ

Алла БОНДАР

Миколаївський національний аграрний університет

Тваринництво посідає в [сільському господарстві України](#) місце своєрідної «переробної» галузі, що переробляє продукцію рослинництва на харчові продукти і технічну сировину. У структурі валової продукції сільського господарства, тваринництво становить понад 38%. Основні його галузі – скотарство, свинарство, вівчарство, птахівництво та інші. Загалом завдання тваринництва полягають у виробництві високоякісних продуктів харчування та цінної сировини для харчової та легкої промисловості. Агропромисловий комплекс – один з найбільших і найважливіших секторів економіки України. Від рівня розвитку, стабільності його функціонування залежить стан економіки і продовольча безпека держави, розвиток внутрішнього і зовнішнього ринків, матеріальний рівень життя населення.

Агропромисловий комплекс – складова структурна частина господарського комплексу України. Він повинен являти собою структурно завершену, збалансовану, з інтегровану, взаємозв'язану, високоефективну систему, здатну повністю забезпечити населення продуктами харчування, а зовнішню торгівлю – експортними товарами. Основною складовою агропромислового комплексу є сільське господарство. Другою його важливою галуззю є харчова і переробна промисловість. До неї належать галузі і підгалузі харчової промисловості (борошномельно-круп'яної, хлібопекарської, плодоовочево-консервної та інших галузей). Третьою складовою частиною агропромислового комплексу є галузі промисловості, що виробляють для сільського господарства і харчової промисловості основні засоби виробництва [4].

Важливим питанням при відродженні тваринництва України післявоєнного періоду є підвищення генетичного потенціалу тварин і його реалізація можливе лише завдяки цілеспрямованій селекції – науці про методи удосконалення існуючих та створення нових порід, типів, гібридів. Впровадження сучасних методів і прийомів селекції значно збільшує темпи якісного удосконалення сільськогосподарських тварин, сприяє раціональному використанню племінних ресурсів та підвищенню рентабельності тваринництва. Практика селекційної роботи повинна базуватися на покращенні плавності у підборі пар сільськогосподарських тварин, прогнозуванні селекційного ефекту, на прискоренні темпу селекції. Допоміжне використання генетичних закономірностей в селекційній роботі з сільськогосподарськими тваринами є сучасним шляхом розвитку як теорії так і практики племінної справи в тваринництві, служить науковою основою для подальшого процесу удосконалення порід тварин [3].

Важливим компонентом тваринництва післявоєнного періоду є автоматизовані системи годівлі тварин, що значно підвищують ефективність та знижують витрати праці на фермах. Впровадження таких систем дозволить забезпечити постійний і точний розподіл корму, зменшуючи ризик помилок, які можуть виникнути при ручному годуванні, і забезпечуючи стабільне здоров'я та продуктивність тварин. Системи автоматичного годування знижують витрати корму та трудові витрати, дозволяючи фермерам зосередитися на інших важливих аспектах управління господарством. Автоматизація годування дозволить підтримувати стабільний раціон тварин, що сприяє покращенню їхнього здоров'я та продуктивності. Це особливо важливо для інтенсивних тваринницьких комплексів, де будь-які відхилення в годуванні можуть мати серйозні наслідки. Виключення людського фактору мінімізує ризики помилок у дозуванні корму та інших процесах, що сприяє більш стабільному та безпечному функціонуванню ферми. На ринку представлені різні типи автоматизованих систем годування, що можуть бути адаптовані до потреб конкретного господарства. Шайбові транспортери: ці системи використовують сталеві труби для транспортування корму, забезпечуючи його рівномірний розподіл по годівницях. Шнекові транспортери: такі системи транспортують корм за допомогою пластикових труб та шнеків, що дозволяє точно контролювати процес годування і мінімізувати втрати корму. Нині в Україні впроваджуються автоматизовані системи годування як на малих, так і на великих фермах. Наприклад, компанія «ТД Фаворит» пропонує автоматизовані лінії годування птиці, які включають сучасні бункери для корму, мотор-редуктори та автоматичні годівниці. Ці системи забезпечують високий рівень автоматизації, що дозволяє обслуговувати великі пташники з мінімальною участю людей [2].

А. Бондар та ін. повідомляють, що для роздачі кормів в тваринницьких приміщеннях використовують підвісні кормовагони, які потребують ширину кормового проходу 2 м. Кормовагон дозволяє цілодобово проводити годівлю тварин, має мінімальне робоче навантаження. Автоматизована система для годівлі Lely Vector дозволяє цілодобово подавати свіжі корми коровам, з точним, рівномірним їх розподілом із мінімальними затратами праці. Змінюючи настройку маршруту один робот може подавати корм в декілька корівників, обслуговуючи 250-300 голів корів. За допомогою станцій для видачі концкормів можна програмувати індивідуальний план годівлі для кожної корови з урахуванням періоду лактації та надоїв. Корови мають доступ до свого, індивідуального підібраного раціону концентрату, отримуючи його невеликими порціями протягом дня. Збалансована годівля для кожної корови заключається в тому, що коли тварина заходить до кормової станції для видачі концентрованих кормів, відбувається передача інформації з бирки, яка закріплена на шиї або кінцівки тварини. Lely Cosmix швидко розраховує чи отримує тварина корм і в якій кількості, так як добовий раціон фіксується для кожної корови. Станція для

видачі концентратів коровам подає консистентну суміш, число компонентів якої може доходити до чотирьох. Швидкість подачі корму залежить від швидкості його споживання. Автоматизована система Lely Calm для випоювання телят молока рівномірно поділяє його протягом доби, при цьому зменшує затрати праці на підприємстві. Невеликі порції молока сприяють правильному розвитку травної системи тварини [1].

У сучасних умовах Україні важливо прагнути до прогресу в сільському господарстві з кількох причин. По-перше, технологічний прогрес може значно підвищити ефективність виробництва, що критично важливо для забезпечення продовольчої безпеки. По-друге, впровадження інновацій дозволяє зменшити витрати і підвищити конкурентоспроможність української агропродукції на світовому ринку. По-третє, адаптація до змін клімату і екологічні технології сприяють сталому розвитку і збереженню природних ресурсів, що є важливим для довгострокового добробуту. У сучасному світі, де технології стрімко розвиваються, прагнення до прогресу в сільському господарстві є не просто бажаним, а необхідним для забезпечення конкурентоспроможності та стійкого розвитку аграрного сектору України.

Література:

1. Бондар А. О., Поручник М. М., Тарасенко Л. О., Рудь В. О. Гігієна тварин та ветеринарна санітарія : навчальний посібник / за ред. А. О. Бондар. Миколаїв : МНАУ, 2018. 179 с.
2. Кормові автомати для свиней: автоматичне годування в Україні - Фрайт. *Frait виробнича компанія*. 2024. URL: <https://frait.com.ua/ua/avtomaticheskoe-kormlenie>.
3. Сучасні методи селекції у тваринництві : навчальний посібник / С. Ю. Рубан та ін. Київ, 2020. 212 с. URL: https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/5912/1/Suchasni_metody_selekts.pdf.
4. Тваринництво України. *Вікіпедія*. 2024. 29 квітня. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Тваринництво_України.